

ÖZET

SALKIM GÜVESİ [*Lobesia botrana* Denis & Schiffmüller (Lep.: Tortricidae)]'NİN BAZI İNSEKTİSİTLERE KARŞI DİRENÇ DURUMU

Serhan MERMER

Yüksek Lisans Tezi, Bitki Koruma Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Cafer TURGUT

2012, 43 sayfa

Salkım güvesi (*Lobesia botrana* Lepidoptera: Tortricidae) en önemli bağ zararlılarından biridir. Türkiye üzüm üretiminin % 35'inin gerçekleştiği Manisa ilinde önemli zararlara sebep olmakta ve mücadelesi için kimyasal mücadele uygulanmaktadır. Yoğun kimyasal kullanımın getirdiği önemli sorunlardan birisi direnç oluşumudur. Manisa ilinde salkım güvesinin insektisitlere karşı direnç durumunun araştırılması ve hangi enzimlerin bundan sorumlu olduğunun belirlenmesi, elde edilen sonuçlara göre ilaçlama programlarının hazırlanması bu çalışmada amaçlanmıştır. Bölgede en yaygın kullanılan insektisitlerden Emamectin benzoate, Spinosad, Lambda-cyhalothrin, Indoxacarb, Chlorpyrifos-ethyl etkili maddeleri larvalara uygulanarak bioassay ve biyokimyasal analizleri yapılarak LD₅₀ değerleri belirlenmiştir. Toksikolojik testler sonucunda Alaşehir popülasyonunda Lambda-cyhalothrin ve Indoxacarb LD₅₀ ve LD₉₀ değerleri Sarıgöl popülasyonuna göre yüksek bulunmuştur. Sarıgöl popülasyonunda ise Chlorpyrifos-ethyl, Emamectin benzoate ve Spinosad LD₅₀ değerleri diğer popülasyona göre daha yüksek değerde saptanmıştır. Yapılan enzim analizi sonucunda ise EST enzimi Alaşehir popülasyonu için 9.48 nmol β-naphtol mg protein⁻¹ dakika⁻¹ değeri ile Sarıgöl popülasyonuna göre daha yüksek bulunmuştur. GST enzimi ise SP'de 0.041 mM glutathione konjugat mg protein⁻¹ dakika⁻¹ olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak salkım güvesinin direnç miktarını belirlemede ileri çalışmaların yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Salkım güvesi, Direnç, Bağ, İsektisit, *Lobesia botrana*